

Comitetul Economic și Social European

INT/408

**Atribuirea contractelor de
achiziții publice în domeniile
apărării și securității**

Bruxelles, 10 octombrie 2008

AVIZUL

Secțiunii pentru piața unică, producție și consum
privind

**propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind coordonarea
procedurilor de atribuire a anumitor contracte de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de
servicii în domeniile apărării și securității**

COM(2007) 766 final - 2007/0280 (COD)

Raportor: **dl Opran**

Administrator: Joao Pereira dos Santos

La 24 ianuarie 2008, în conformitate cu articolul 47 alineatul (2), articolele 55 și 95 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social cu privire la

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind coordonarea procedurilor de atribuire a anumitor contracte de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii în domeniile apărării și securității
COM(2007) 766 final - 2007/0280 (COD).

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 1 octombrie 2008. Raportor: dl Opran.

În cea de-a ...-a sesiune plenară, care a avut loc la ... (ședința din ...), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu ... voturi pentru, ... voturi împotriva și ... abțineri.

*

* *

1. Concluzii

1.1 Un dialog larg între partenerii sociali

1.1.1 Comitetul constată cu mare satisfacție că experții statelor membre, ca și reprezentanții industriei de apărare, inclusiv părțile interesate și, pentru prima dată, liderii partenerilor sociali, au jucat un rol activ în elaborarea propunerii pentru această directivă și au fost implicați îndeaproape în elaborarea documentului adoptat de Comisie la 5 decembrie 2007. Consultările cu reprezentanții societății civile organizate din UE, atât multilaterale, cât și bilaterale, au acoperit toate aspectele privind achizițiile publice în domeniul apărării (cererea, oferta, cadrul de reglementare și produsele).

1.2 Restrângerea aplicării „articolului 296”

1.2.1 Comitetul este ferm convins¹ că soluția Comisiei, care respectă întru totul prerogativele statelor membre în domeniul apărării, asigură, într-un mod inovator, conformitatea cu articolul 296 din tratat (pentru apărare) și cu articolul 14 din actuala Directivă privind

¹

În avizul său, Comitetul își exprimă poziția și constată că: 1) țările care reprezintă nucleul european central al capacităților de apărare, industriale și tehnologice, sunt în favoarea menținerii derogării privind securitatea națională, în conformitate cu articolul 296 din Tratatul de instituire a Comunității Europene (TCE); 2) aplicarea articolului 296 TCE este limitată de jurisprudența Curții Europene de Justiție.

achizițiile publice (pentru securitate), acordând statelor membre dreptul, pe de-o parte, de a aplica scutirea de la respectare a acestor dispoziții în aceste domenii, dacă acest lucru este necesar pentru protecția intereselor lor de securitate esențiale și, pe de altă parte, de a aplica jurisprudența Curții de Justiție și solicitarea expresă a acesteia de a limita scutirea contractelor de apărare de la respectarea dispozițiilor comunitare numai la cazuri excepționale².

- 1.2.2 Directiva propusă, privind achizițiile publice în domeniul apărării, urmărește reducerea numărului de cazuri în care statele membre invocă articolul 296, deoarece dispozițiile comunitare existente în materia achizițiilor publice nu sunt considerate ca fiind adaptate la specificitățile armelor, munițiilor și materialului de război.
- 1.2.3 Articolul 296 va rămâne valabil, ceea ce înseamnă că statele membre vor avea în continuare posibilitatea de a invoca respectivul articol în cazul în care contractele sunt considerate a fi atât de sensibile/secrete încât nici dispozițiile noii directive nu sunt suficiente pentru a le proteja interesele de securitate. Există astfel o legătură strânsă între noua directivă și articolul 296.
- 1.2.4 În interesul coerenței dintre legislația primară a UE (tratatul) și legislația secundară (directiva), ambele trebuie să aibă același domeniu de aplicare. În caz contrar, s-ar crea incertitudine juridică.
- 1.3 Confuzia actuală, creată de existența în paralel și utilizarea aleatorie a două „liste militare” active de către autoritățile contractante ale statelor membre și ale industriei, ar trebui eliminată cât mai curând posibil, prin alegerea unei liste comune, care să fie valabilă pentru toate procedurile comerciale și de achiziții publice. S-ar putea ajunge la o soluție optimă prin adoptarea și utilizarea unei liste militare comune pentru întregul domeniu de aplicații acoperit de ambele directive noi propuse de Comisie. Deocamdată, cele mai importante două opțiuni sunt următoarele:
 - 1.3.1 Opțiunea 1: continuarea utilizării „Listei din 15 aprilie 1958” pentru aceste activități, în special din motive de continuitate, aceasta fiind familiară și ușor accesibilă utilizatorilor care au acumulat o experiență în trecut; în același timp, este binecunoscut faptul că actuala versiune a acestei liste este prea generală și prea largă și nu a fost actualizată de la adoptarea sa, cu 50 de ani în urmă, și nu acoperă integral noile tehnologii necesare pentru a face față unor amenințări reale și complexe.

2

În prezent, contractele de achiziții publice atribuite în domeniile apărării și securității fac obiectul Directivei 2004/18/CE, în afara excepțiilor care rezultă din situațiile prevăzute la articolele 30, 45, 46, 55 și 296 din tratat. Curtea de Justiție s-a pronunțat în mod consecvent în jurisprudența sa că recurgerea la derogările de la legislația comunitară, inclusiv cele prevăzute la articolul 296 din tratat, ar trebui limitate la cazuri excepționale și definite clar.

1.3.2 Opțiunea 2: începerea utilizării „Listei militare comune a UE”, adoptată de Consiliu la 19 martie 2007 și actualizată la 10 martie 2008, inclusiv a echipamentului acoperit de „Codul de conduită al UE în domeniul exportului de armament”, adoptat de Consiliu la 7 iulie 2000; același cod va fi utilizat și în contextul noii Directive privind transferul intracomunitar de produse din domeniul apărării.

1.4 **Articolul 296: este în continuare valabil, în cazuri speciale**³

1.4.1 Comitetul nu este convins de demersurile întreprinse de Comisie, de a nu reproduce articolul 14 din actuala Directivă 18/2004 privind achizițiile publice (contracte secrete) în noua directivă și, în locul acestuia să se facă trimitere directă la articolele relevante din tratat privind securitatea publică (în special articolele 30 și 296). Acest lucru ar putea duce la confuzii în rândurile autorităților contractante cu privire la ce se consideră și ce nu se consideră corespunzător.

1.4.2 Având în vedere că majoritatea contractelor de achiziții pentru echipamente de apărare și securitate sensibile conțin cel puțin anumite informații secrete sau confidențiale, Comisia a decis să includă în noua directivă dispoziții specifice privind securitatea informației. Excluderea în mod explicit a tuturor „contractelor secrete” și a tuturor contractelor cu „măsuri speciale de securitate”, fără a le defini, ar putea reduce dramatic domeniul de aplicare a noii directive și ar exista riscul major ca o asemenea reducere să denatureze substanțial natura propunerii.

1.4.3 Pe de altă parte, Comitetul acceptă abordarea în două etape a Comisiei pentru rezolvarea acestei chestiuni sensibile:

- contractele secrete nu ar trebui excluse *per se* din domeniul de aplicare a noii directive, dar...
- dacă este necesar, statele membre ar putea să le scutească de la respectarea dispozițiilor

și consideră, pe de-o parte, că procedura propusă de Comisie este rezonabilă pentru toate părțile implicate, dar, pe de altă parte, recomandă și includerea elementelor corespunzătoare din articolul 14 din directiva privind achizițiile publice generale în directiva privind achizițiile publice din domeniul apărării, ca o componentă adecvată.

1.5 **Un cadru juridic pentru atribuirea de contracte de achiziții publice**

1.5.1 În conformitate cu evaluarea Comitetului, noua directivă este perfect adaptată specificităților procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice (de lucrări, de furnizare și de servicii)⁴ în domeniile apărării și securității, deoarece:

³ Potrivit Curții, această scutire este limitată la „cazuri excepționale și clar definite” și „nu se poate face o interpretare extinsă”.

- 1.5.1.1 contractele privind armamentul, muniția și materialul de război, atribuite de către autoritățile contractante sunt excluse din domeniul de aplicare a Contractului privind achizițiile publice încheiat la Organizația Mondială a Comerțului (OMC);
- 1.5.1.2 există un singur contractant în fiecare stat membru - guvernul⁵;
- 1.5.1.3 există o cerință de garantare a securității pe termen lung a aprovizionării⁶;
- 1.5.1.4 există necesitatea asigurării unui înalt nivel de libertate la nivelul statelor membre cu privire la procesul de achiziții.
- 1.5.2 În ceea ce privește activitatea de cercetare-dezvoltare, Comitetul este de acord că este posibil ca mecanismele de marketing și de licitații publice să nu fie întotdeauna realiste, deoarece statele membre însele efectuează o parte din aceste activități și, de multe ori, stabilesc relații pe termen lung cu instituții tehnologice și de cercetare și cu industria, pentru a dezvolta sistemele necesare forțelor armate.
- Aceste relații pot lua forma unor dezvoltări în spirală sau a altor mecanisme de asigurare a continuității și creșterii procesului de dezvoltare.
 - Comitetul nu este convins că formularea actuală a proiectului de directivă reflectă în mod suficient aceste realități și se teme de apariția unor efecte negative atât pentru statele membre, cât și pentru industrie, dacă ar trebui să se efectueze o breșă artificială între activitatea de cercetare-dezvoltare și procesul de producție.

1.6 „Achiziționarea de produse europene” - o decizie a fiecărui stat membru

- 1.6.1 Cu privire la propunerea de evitare a principiului de „achiziționare de produse europene”/„preferință pentru produse europene” sau a clauzei de „reciprocitate”, Comitetul consideră abordarea Comisiei ca fiind acceptabilă pentru toate statele membre, ținând seama de următoarele aspecte:
- 1.6.1.1 Directiva va stabili norme privind modul de achiziție a echipamentelor de apărare, dar nu va stabili ce echipamente ar trebui achiziționate. Aceasta este decizia clienților, respectiv a statelor membre.

4 Un contract poate fi considerat contract de lucrări publice numai dacă obiectul său acoperă în mod specific desfășurarea de activități în conformitate cu secțiunea 45 din Vocabularul comun privind achizițiile publice - „Common Procurement Vocabulary” (CPV).

5 Cu excepția achizițiilor de cantități insignifiante efectuate de societățile private de securitate și administrațiile locale.

6 Siguranța aprovizionării: nevoile specifice ale statelor membre cu privire la securitatea aprovizionării pentru contracte de achiziții publice sensibile în domeniile apărării și securității justifică elaborarea de dispoziții specifice, atât sub aspectul cerințelor contractuale, cât și sub cel al criteriilor de selectare a candidaților.

- 1.6.1.2 Rămâne prerogativa fiecărui stat membru să decidă dacă să accepte intrarea în competiție a furnizorilor care nu fac parte din UE, în conformitate cu Acordul privind achizițiile publice (AAP).
- 1.6.1.3 Autoritățile de atribuire vor avea în continuare libertatea de a invita exclusiv societățile din UE sau de a include societăți din afara UE.
- 1.6.2 În concluzie, Comitetul consideră că exprimarea preferinței europene nu este sinonimă cu protecționismul, ci mai degrabă constituie un pas necesar în direcția „reechilibrării” cooperării industriale și tehnologice internaționale de apărare, în special în relația cu SUA.

1.7 Comerțul cu țări din afara UE

- 1.7.1 Cu privire la comerțul cu produse de apărare cu țările terțe, Comitetul consideră că noua directivă nu va schimba situația actuală, ceea ce reprezintă o soluție corectă.
- 1.7.2 Acest sector va rămâne reglementat, în general, de normele OMC și, în special, de Acordul privind achizițiile publice (AAP).

1.8 Crearea PEEA - Piața europeană de echipamente de apărare

- 1.8.1 Comitetul consideră că noua directivă reprezintă un pas major către crearea mult doritei piețe europene a echipamentelor de apărare (PEEA) deoarece:
- 1.8.1.1 Deschiderea pieței interne către produsele de apărare va îmbunătăți competitivitatea PEEA.
- 1.8.1.2 Comitetul consideră că introducerea unor norme transparente și competitive în materie de achiziții, aplicabile la nivelul UE, este un element crucial pentru crearea PEEA. Acest lucru va duce la o mai mare deschidere a piețelor de apărare între statele membre, în beneficiul tuturor: al forțelor armate, al contribuabililor și al industriei.

1.9 Politica de acordare de compensații⁷

- 1.9.1 Comisia a evitat propunerile concrete și directe privind compensațiile, deoarece le consideră mecanisme neproductive și cu efect de denaturare a pieței, Comisia recunoscând în același timp că există puncte de vedere diferite cu privire la acest subiect.

⁷

O procedură care îi cere comerciantului extern de echipamente de apărare, în cazul livrărilor cu o valoare estimată mai mare decât suma stabilită de guvernul țării de origine a entității care atribuie contractul, să se angajeze la o obligație globală de beneficiu industrial exprimată ca procentaj minim din valoarea adăugată a țării care atribuie contractul, în raport cu valoarea totală a contractului. Comenzile de compensare plasate de comerciant (partea care realizează compensarea) în industria națională a țării care atribuie contractul, trebuie să fie de un standard tehnologic ridicat și trebuie să creeze un flux de afaceri suplimentar pentru societățile care beneficiază de această compensație (partea care primește compensația). Comerciantul va onora acest angajament economic în cadrul unui termen bine determinat și rezonabil, și va fi obligat să plătească penalizări pentru angajamentele economice care nu au fost onorate în respectul termen. Beneficiul industrial va fi considerat realizat odată ce comenzile au fost facturate de societățile care primesc compensația, în cadrul termenului respectiv.

1.9.2 Într-adevăr, statele membre și industria au o experiență variată privind acest instrument și nu au un punct de vedere omogen în acest sens. În prezent, Agenția Europeană de Apărare (AEA) studiază modurile de abordare a acestei practici, transformând-o în avantajul de a dezvolta baza industrială și tehnologică de apărare europeană (BITAE), atâta vreme cât se pot utiliza compensațiile, recunoscând în același timp că această practică nu mai este necesară într-o PEEA care funcționează corespunzător.

2. Propuneri

2.1 Comitetul recomandă cu tărie ca toate inițiativele UE în domeniile apărării și securității să fie luate la cel mai înalt nivel politic: Consiliul European, Înaltul Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună (PESC) și comitetul de conducere al AEA - la nivel ministerial (AEA-CCNM).

2.2 Comitetul consideră că instituțiile europene ar trebui să-și concentreze sprijinul asupra următoarelor obiective principale ale industriei de apărare:

2.2.1 sprijinirea performanței și competitivității BITAE în context global, garantarea identificării timpurii a obiectivelor industriale și militare de interes major, atât pentru întreprinderile importante, cât și pentru IMM-uri;

2.2.2 acordarea de vizibilitate internațională programelor principale ale acestui important sector industrial;

2.2.3 sprijinirea investițiilor actuale și viitoare de dezvoltare a tehnologiilor inovatoare;

2.2.4 garantarea locurilor de muncă din industria de apărare la nivelul UE, deoarece menținerea resurselor umane, respectiv a efectivului profesional al lucrătorilor calificați, reprezintă o condiție majoră pentru creșterea durabilă a sectorului și pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a tehnologiilor de ultimă oră;

2.2.5 impulsivarea sectorului prin crearea de condiții concurențiale identice pentru toți actorii și, nu în ultimul rând, prin eliminarea ingerințelor statului în activitățile întreprinderilor;

2.2.6 încurajarea inițiativelor Agenției Europene de Apărare, care trebuie să fie capabilă să joace un rol de catalizator al inițiativelor luate de unul sau mai multe state membre. AEA poate să contribuie la extinderea numărului de state membre participante la programe, de exemplu în ceea ce privește viitorul elicopter european de transport greu, vehiculele aeriene fără pilot, sistemele tactice radio software etc.

- 2.3 Comitetul recomandă Consiliului European, Înaltului Reprezentant pentru PESC și AEA-CCNM să evalueze, să aleagă și să facă publică decizia finală privind lista echipamentelor și produselor de apărare, care să fie utilizată de toți participanții din cadrul UE la PEEA și BITAE - alegând între:
- 2.3.1 Continuarea utilizării „listei din 1958”, în special din motive de continuitate, chiar dacă aceasta este prea generală și largă și nu a fost niciodată actualizată de la adoptarea sa în urmă cu 50 de ani;
- 2.3.2 Înlocuirea vechii liste, încă utilizată, cu „Lista militară comună a UE”, adoptată de Consiliu la 19 martie 2007 și actualizată la 10 martie 2008, inclusiv a echipamentului acoperit de „Codul de conduită al UE în domeniul exportului de armament”, adoptat de Consiliu la 7 iulie 2000, redenumit „Lista militară comună a UE”. Același cod al UE a fost deja adoptat pentru a fi utilizat în contextul noii Directive privind transferul intracomunitar de produse în domeniul apărării.
- 2.3.2.1 Comitetul consideră că o posibilă soluție ar fi fuziunea „Listei din 1958” actualizată, care identifică echipamentele și tehnologia supuse derogării, cu „Lista militară comună a Uniunii Europene”, așa cum a fost definită în „Codul de conduită al UE în domeniul exportului de armament”.
- 2.3.3 Comitetul consideră că Agenția Europeană de Apărare ar trebui să constituie o forță motrice majoră în acest sector, care să aibă un rol de forum pentru dezbaterile la nivel interguvernamental privind viitorul industriei de apărare și al activității de cercetare-dezvoltare din domeniul apărării și privind extinderea bazei industriale și tehnologice de apărare europene (BITAE).
- 2.3.4 În același timp, Comitetul recunoaște competența Comisiei Europene și rolul important pe care îl joacă în domeniul achizițiilor publice și în activarea și întărirea bazei industriale și tehnologice de apărare europene și consideră că experiența Comisiei Europene va fi utilă în eforturile acesteia de restructurare și dezvoltare a industriei de apărare din statele membre.
- 2.3.5 Comitetul recunoaște importanța luării în considerare a intereselor și propunerilor industriei de apărare însăși, în procesul de dezvoltare a politicii europene privind echipamentele de apărare. Cu toate acestea, Comitetul consideră că activitățile AEA pot fi îmbunătățite substanțial prin acceptarea unei implicări oficiale și mai intense a reprezentanților industriei de apărare și a experților profesionali neguvernamentali în activitatea direcțiilor AEA. Acești reprezentanți și experți (membri ai societății civile organizate) ar trebui să fie reprezentați în comitetul de conducere al agenției, statutul, dreptul de a lua cuvântul, dreptul de vot etc. al acestora urmând a fi definite ulterior.

- 2.3.6 În ceea ce privește, din nou, aplicarea Codului de conduită privind achizițiile publice în domeniul apărării, Comitetul recunoaște că toate statele membre ale UE și NATO ar trebui să poată participa la programe de cooperare, în măsura în care capacitățile financiare, industriale și tehnologice ale acestora le permit acest lucru, și că ar trebui acordată o atenție corespunzătoare și intereselor statelor de mărime „mică-medie”.
- 2.4 Pentru o evaluare statistică și pentru o evaluare comparativă corectă, Comitetul consideră că Comisia ar trebui să prezinte, în mod periodic, un raport intermediar privind progresul punerii în aplicare a directivei, structurat atât la nivel de țară, cât și la nivel comunitar.
- 2.5 Comitetul consideră că propunerea de directivă ar trebui extinsă către întregul Spațiu Economic European (SEE).

3. Informații generale

3.1 Situația actuală

- 3.1.1 Multe state membre au utilizat articolul 296 din Tratatul de instituire a Comunității Europene⁸ și articolul 14 din Directiva 2004/18 privind achizițiile publice în mod intens, scutind de la normele CE, aproape automat, achizițiile de echipament militar și de securitate. Cu alte cuvinte: „*Ceea ce ar trebui să fie excepția este, de facto, deseori regula*”.
- 3.1.2 În domeniul achizițiilor publice există o lipsă în materie de legislație europeană adecvată atribuirii de contracte de achiziții publice sensibile în domeniile apărării și securității.
- 3.1.3 Utilizarea standardelor nearmonizate frânează cooperarea în domeniul programelor de cercetare-dezvoltare, achiziții și producție.
- 3.1.4 În ceea ce privește cererea, 27 de clienți naționali au mari dificultăți în a-și armoniza cerințele sub aspect militar și în a-și utiliza în comun puterea de cumpărare în proiecte de achiziții comune.
- 3.1.5 La nivelul UE, cadrul de reglementare care conține 27 de seturi diferite de norme și proceduri naționale pentru toate domeniile relevante (exporturi, transferuri, achiziții etc.) devine un obstacol major atât pentru concurență, cât și pentru cooperare, creând costuri suplimentare considerabile⁹.

⁸ Articolul 296 din Tratatul de instituire a Comunității Europene are următorul conținut: „(1) Dispozițiile prezentului tratat nu contravin următoarelor norme: (a) niciun stat membru nu este obligat să furnizeze date a căror divulgare o consideră contrară intereselor esențiale ale securității sale; (b) orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protejarea intereselor esențiale ale securității sale și care privesc producția sau comerțul cu armament, muniții și materiale de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile concurenței pe piața comună în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare. (2) Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate modifica lista stabilită în aprilie 1958 cuprinzând produsele cărora li se aplică dispozițiile alineatului (1) litera (b).”

⁹ De exemplu, costurile suplimentare create în 2000 numai de obstacolele în calea transferurilor intracomunitare a fost estimat la 3,16 miliarde EUR. *Unisys, Intra-Community Transfers of Defence Products, European Commission, Brussels, 2005, p. 6.*

3.1.6 Crearea PEEA reprezintă un factor-cheie pentru sprijinirea obiectivelor politicii europene de securitate și apărare.

3.2 Convergența „apărare-securitate”

3.2.1 Comitetul salută inițiativa Comisiei de includere în domeniul de aplicare a noii directive a achizițiilor sensibile nemilitare din domeniul securității, având în vedere că:

3.2.1.1 În contextul strategic actual, amenințările au devenit transnaționale și asimetrice¹⁰; linia de demarcație între securitatea militară și nemilitară, internă și externă devine tot mai neclară și creează nevoia unei reacții cuprinzătoare;

3.2.1.2 Forțele armate și cele de securitate lucrează deseori împreună și utilizează echipamente similare, care sunt dezvoltate pe baza aceleiași tehnologii și sunt produse de aceleași întreprinderi;

3.2.1.3 Achizițiile nemilitare din anumite domenii, cum ar fi lupta împotriva terorismului, pot fi la fel de sensibile ca și achizițiile militare, necesitând aceleași măsuri de securitate sau chiar mai drastice, pe parcursul procesului de atribuire;

3.2.1.4 În cazurile în care achizițiile din domeniul securității și apărării au aceleași specificități, singura soluție logică este aceea de a li se aplica aceleași reguli de achiziții.

3.2.2 Comitetul consideră, în același timp, că aplicarea unui tratament egal tuturor instituțiilor europene cu responsabilități în domeniul apărării, securității interne și informațiilor reprezintă soluția optimă.

3.3 Introducerea unor soluții inovatoare

3.3.1 Pentru a îndeplini cerințele unice ale sectorului, noua directivă oferă trei proceduri concurențiale, pe de-o parte, și o cale pragmatică de progres, pe de altă parte:

- **negocierea** cu publicarea unui anunț¹¹ este autorizată fără a fi nevoie de vreo justificare specifică;
- pot fi utilizate și **licitația restrânsă**¹² și **dialogul competitiv**¹³;

10 Comunicarea Comisiei Europene intitulată „Către o politică a UE în materie de echipamente de apărare”, COM(2003) 113 final din 11.3.2003, Avizul CESE JO C 10/1 din 10.1.2004, raportor: dl Wilkinson.

11 Procedurile în care autoritatea contractantă îi consultă pe operatorii economici aleși de aceasta și negociază condițiile contractului cu aceștia.

12 Procedurile în care orice operator economic poate solicita să participe și în care pot depune o ofertă numai operatorii economici invitați de autoritatea contractantă.

13 O autoritate contractantă poate limita numărul candidaților în cadrul procedurilor limitată și negociată, cu publicarea unei notificări a contractului și în cadrul unui dialog competitiv. Orice reducere a numărului candidaților ar trebui efectuată pe baza unor criterii obiective, menționate în notificarea contractului.

- cu toate acestea, **licitația deschisă**, care implică distribuirea specificațiilor oricărui operator economic interesat să le consulte, a fost considerată necorespunzătoare sub aspectul confidențialității și al cerințelor de securitate a informației legate de aceste contracte.

3.3.1.1 Dispozițiile specifice privind securitatea informațiilor¹⁴ sunt incluse în proceduri, pentru a asigura faptul că informațiile sensibile vor rămâne protejate împotriva accesului neautorizat.

3.3.1.2 Introducerea în procedură a unor clauze speciale privind siguranța aprovizionării va asigura faptul că forțele armate primesc materialele la timp, în special în perioade de criză sau conflicte armate:

- a) Procedura stabilește un regim comun de garanții corespunzătoare, însoțite de o metodă clară de analiză comparativă „*benchmarking*”.
- b) Comitetul consideră adecvată decizia Comisiei, potrivit căreia noua directivă va acoperi doar contractele specifice în domeniile securității și apărării, pentru care actuala Directivă privind achizițiile publice nu este adecvată;
- c) aceste contracte privesc achiziția de echipamente militare (de ex. arme, muniții și materiale de război) și echipamente de securitate care sunt deosebit de sensibile și au o natură similară echipamentului de apărare;
- d) achizițiile de echipamente fără caracter sensibil și nemilitare sunt reglementate în continuare de actuala Directivă privind achizițiile publice (2004/18), chiar dacă acestea sunt achiziționate de către autoritățile de atribuire din domeniul apărării și securității.

3.4 **Temeiurile juridice ale proiectului de directivă sunt:**

3.4.1 Principiul contributiv: cerința de a elimina situațiile de încălcare a normelor, rezultate din lipsa de dispoziții comunitare de coordonare a procedurilor de achiziții publice în vigoare în prezent.

3.4.2 Principiul proporționalității: atâta vreme cât dispozițiile directivei sunt aplicate în totalitate, transpunerea acestora în legislația națională va permite fiecărui stat membru să ia în considerare caracteristicile și aspectele specifice ale achizițiilor sensibile pe care le efectuează în domeniile apărării și securității.

3.5 **Alegerea instrumentelor**

3.5.1 La transpunerea directivei, statele membre au posibilitatea, dacă doresc, de a crea o legislație care să fie aplicabilă tuturor achizițiilor publice, inclusiv contractelor sensibile în domeniile apărării și securității.

¹⁴

Securitatea informației: natura deseori confidențială a informațiilor privind contractele sensibile de achiziții publice din domeniile apărării și securității necesită: (1) măsuri de protecție aplicabile procedurii însăși; (2) criterii pentru selectarea candidaților; (3) cerințe contractuale impuse de către autoritățile contractante.

3.5.2 Noul instrument ar trebui să ofere un grad ridicat de flexibilitate, să garanteze nivelul corespunzător de transparență și să îmbunătățească accesul la piață pentru furnizorii care nu sunt din țara respectivă și pentru IMM-uri în special.

3.5.3 Pentru a fi complet operațională, directiva are nevoie de sprijinul standardizării și de un regim corespunzător pentru circulația în interiorul UE.

3.6 IMM-urile și industria europeană de apărare

3.6.1 În ceea ce privește punerea în aplicare practică a Codului de conduită privind achizițiile publice din domeniul apărării, Comitetul subliniază rolul esențial jucat de furnizorii mici și mijlocii de echipamente și tehnologii de apărare, în calitate de factori care contribuie la activitatea de cercetare și creează locuri de muncă, în dezvoltarea capacităților militare naționale și europene.

3.7 Întrebarea finală

3.7.1 Ca în cazul tuturor reformelor, există riscul ca toată lumea să fie de acord, în principiu, cu nevoia de a face „ceva”, dar să nu se aprobe nicio măsură practică sau să nu se semneze niciun document sau acord care să ducă la un progres în cadrul sectorului.

3.7.2 Întrebarea principală: cât timp poate baza industrială și tehnologică de apărare europeană să supraviețuiască, dacă Europa continuă să amâne reformele acceptate ca fiind inevitabile?

Bruxelles, 1 octombrie 2008

Președintele
Secțiunii pentru piața unică, producție și consum

Secretarul general
al Comitetului Economic și Social European

Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER

Martin WESTLAKE